

[Per Møller.]

der en smule odiøst ved, at vi giver levnedsmidler til u-landene, underforstået fordi man derved gavner det danske landbrugs-erhverv. Jeg vil hertil sige, at hvis det var således, at man påduttede u-landene levnedsmidler, som de ikke ønskede og ikke havde brug for, og man gjorde dette for at gavne landbruget, ja, så ville det med rette kunne opfattes som noget odiøst, men det er jo absolut ikke det, der er tale om. Behovet hos de fleste u-lande for bedre og flere levnedsmidler er så enormt, at der vil være god rimelighed i at se dette som et konstruktivt bidrag til den udvikling, vi ønsker at bidrage til. At man så samtidig vil kunne opnå en støtte, en hjælp til det danske landbrugerhverv, kan vel ikke betragtes som noget, der i og for sig skulle være kompromitterende. Jeg vil derfor opfordre ministeren til at lade sin — tror jeg da — principielt positive holdning til dette synspunkt få et lidt mere kontant udtryk, end det sker i formuleringen, at man vil overveje, om der eventuelt vil blive en mulighed for at give levnedsmidler en større placering i vor u-landsbistand.

Jeg vil i øvrigt nævne, at i USA er forholdet dette, at ca. $\frac{1}{3}$ af u-landsbistanden består af levnedsmidler, medens man her i Danmark kun bruger $\frac{1}{10}$ af vor u-landsbistand til levnedsmidler. Alene disse tal skulle pege på, at der er et spillerum for at administrere u-landshjælpen på en sådan måde, at levnedsmidler får en mere frem-skudt placering.

Else-Merete Ross: Det fremgik allerede ved første behandling, som det nu også fremgår af udvalgets betænkning, at alle kan tilslutte sig ministerens forslag om at forøge bistandsrammen fra 800 mill. kr. til 1.200 mill. kr.

Vi har ligesom sidst, da vi foretog ændring i denne lov, drøftet en henstilling fra landbruget om, at der ved udlån i henhold til lovens § 7, stk. 1, bør være ligestilling mellem industrivarer og landbrugsvarer. Jeg mener, at lovens § 7, stk. 3, er rigtigt udformet, så lån til finansiering af import af fødevarer kun ydes, når ekstraordinær knaphed på fødevarer truer den økonomiske fremgang i et udviklingsland. I øvrigt er

denne mulighed kun udnyttet to gange af Indien, men ikke af andre lande.

Selv om vi ikke i denne debat skal drøfte UNCTAD-konferencen — det har jeg forstået vil ske en anden gang — vil jeg dog lige nævne, at de rige lande ved den lejlighed blev opfordret til i højere grad end hidtil at efterkomme udviklingslandenes ønsker om leverancer af kunstgødning, plantebeskyttelsesmidler og landbrugsmaskiner, og desuden blev de opfordret til at hjælpe til med oprettelse af netop den slags hjælpeindustrier for landbruget i u-landene selv, så deres egen landbrugsproduktion kunne fremmes på denne måde. Direkte fødevarerhjælp skulle kun være en midlertidig foranstaltning til lande med fødevaremangel og helst gives som gave og endelig ikke bruges som et incitament til en forøget produktion i giverlandene.

Både ved første behandling og i udvalget kom spørgsmålene om lån kontra tilskud og om bindingen af lån til køb af varer i Danmark op til drøftelse, som det i øvrigt, så vidt jeg husker, har været tilfældet hver gang, denne lov er blevet ændret, og det er jo ikke så få gange efterhånden.

På den u-landskonference, der blev afholdt på Bakkerne den 7. november 1968, og ved den konference, som Mellemfolkeligt Samvirke afholdt i Hornbæk nu for nylig, blev disse spørgsmål også drøftet. Jeg kan godt forstå de argumenter, der anvendes til fordel for den ordning, vi nu har, men jeg synes også, modargumenterne er meget vigtige, så jeg tror, diskussionen vil fortsætte, og at resultatet i det lange løb vil blive en større liberalisering.

Ministeren sagde ved første behandling, at den debat, der førtes her i landet om vor hjælp til udviklingslandene, viser, at der er mange uafklarede problemer. Ministeren nævnedes, at det institut for udviklingsforskning, der nu snart skal i gang med sine undersøgelser og en vurdering af hele vort samarbejde med udviklingslandene, løbende vil orientere regering, folketing og TA-sekretariatet om sine resultater. Jeg vil gerne spørge: på hvilken måde vil folketinget blive orienteret? Er det meningen, at undersøgelsesresultaterne skal offentliggøres? Et referat af 3 dages mødet i Hornbæk vil blive offentliggjort ret snart. Da mødet var meget instruktivt, håber jeg, at refe-